

רוחות הסתיו, וחגי תשרי בפתח. שלהי הקיץ, לקראת סופה ותחילתה של שנה: "בְּצֵאת הַשָּׁנָה, בְּאֶסְפָּךְ אֶת מַעֲשֶׂיךָ מִן הַשָּׂדֶה" (שמות כ"ג, ט"ז). הנה התבנסנו לאסוף את מעשינו, לערוך חשבונות נפש וספירות מלאי.

בשנה שעברה עת בירכנו שתכלה שנה וקללותיה, התכוונו לכל מילה. אפשר לחזור על כך גם השנה. הרי קיווינו לעמוד כאן כעת כשכלל יעדי המלחמה הושגו, כשכל חטופינו בביתם, כששיעור החזרה ליישובי הצפון גבוה יותר, כשכל המפונים שבו לבתיהם. קיווינו, וטוב עשינו כשקיווינו. אך בחשבון הנפש של השנה שחלפה, נוכל לומר ביושר: עשינו הרבה יותר מאשר לקוות. עשינו.

אנחנו מרבים לדון בשאלת האפקטיביות של מעשינו דרך מעלליו של הצד האדום ודרך הישגינו מולו. כצבא, זה היגיון מתבקש. ובכל זאת, המבקש לקבל פרספקטיבה ולטעת באנשיו רוח- ייצא לשדות הנגב, ויזכר שהם עובדו ימים ספורים לאחר הטבח. ירחיק מבטו עוד מזרחה, לרבים מיישובי העוטף ששבו לגבולם, לגבולנו. לצעירים שבאו להתיישב בו, שוב.

נסו להיזכר היכן היינו בערב ראש השנה שעברה ותראו כמה הוגשם בשנה החולפת. עוד מלאכה רבה לפנינו, ויידרש עוד זמן להשלימה. אם יש שיעור שהיינו אמורים ללמוד מההיסטוריה הרי זה שיעור בסבלנות ובאורך רוח.

כדאי אולי לחזור לתש"ח ולקבל מעט פרספקטיבה על התקופה שבה אנו חיים, דרך התבוננות על ראש השנה הראשון של המדינה, שהיה גם ראש השנה הראשון של צה"ל.

ראש השנה הראשון של המדינה נחוג עם לא מעט הישגים מאחורינו, אבל עם דרך ארוכה שעוד נותרה להגשים. עם נגב נצור וקטוע מגופה של המדינה בקו אשקלון-בית גוברין, ועם גליל שעתידיו רחוק מלהיות ברור. מוסף "דבר" של ערב ראש השנה תש"ט מדווח "מה נשמע בנגב" ומתאר את ההפלגה של "ספינת ישראל" על פני "ים היסורים" עד הגיעה אל החוף. "הארץ" מדווח מנאומו של חיים ויצמן, שמפציר בשומעיו "אל לעם ישראל להסתפק בהקמת מדינה, אלא חייב הוא להקים מדינה למופת". בן גוריון, בשדר לרדיו לכבוד ראש השנה, מתאר את "הפלא הגדול של שנה זו רבת הפלאים: הקמת הצבא". צבא שקם "לא לגמרי יש מאין" וירש מההגנה במחתרת "אהבת מולדת וגבורת אמונים ומסורת מלחמתית".

ואותו בן גוריון נושא נאום עוד בטרם מלאה שנה למדינה, בפני "קצינים צעירים", וחותם אותו במשפט שאפשר וראוי, כאנשי צבא, כאנשי חינוך, כאזרחים במקום הזה, לחזור ולשנות בוקר וערב: "כבכל דבר אחר במדינתנו הצעירה, עומדים אנו אף פה בראשית - אין אנו מתביישים בכל שנעשה עד עכשיו כשאנו צופים לעבר, אולם משאנו מפנים מבטינו לעתיד, עלינו להיגמל מכל אשליה ולראות נבוחה: אנו רק מתחילים".

אנחנו רוצים מתחילים

איגרת קצין החינוך והנוער הראשי

"אין עם אֲשֶׁר יסוג מִחִפְּרוֹת חַיִּיו"

שנה חדשה. הזדמנות להביט אחורה ולהתפעל כמה הספקנו, כמה הוגשם, כמה עוד לפנינו, ובה בעת לחדש בקרבנו, לקראת ראש השנה, את תחושת הראשונות, את העובדה ששום דבר מכל מה שיש והושג אינו מובן מאליו.

שדות שפוכים הרחק בצפון הגב המערבי, מזרחית לעזה. תקווה חדשה נזרעת ונשתלת ומושקית. ענבים נבצרו. תאנים נארו. פירות הדר מבשילים. "עוד נשוב לחרוש את שדות בארי", אמר רב סרן יצהר הופמן ז"ל לאנשיו דגע לפני היציאה לקרב. הנה, שבנו לחרוש. שבנו לטעת. מי יתנו חלק בצמיחה ובהגשמה שעוד לפנינו כאומה, כחברה וכצבא.

שתהא שנה טובה, שנעשה אותה לכזו.
אנחנו רק מתחילים.
חג שמח,

סמואל

אנחנו רק מתחילים

איגרת קצין החינוך והנוער הראשי

"אין עם אֶשֶׁר יְסוּג מִחִכְרוֹת חַיִּי"